

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 54 hallituksen esityksen johdosta laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunta on 19 päivänä syyskuuta 1986 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 101 laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta. Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt eduskunnan valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi 4 päivänä maaliskuuta 1986 lähettämän ed. Viljasen ym. lakialoitteen n:o 17 laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta.

Auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain eli autoverolain mukaan autoveroa on suoritettava henkilöautosta ja sellaisesta muusta autosta, jonka oma paino on alle 1 800 kiloa. Moottoripyörästä suoritetaan moottoripyöräveroa. Autoveron määrä on auton verotusarvo korotettuna 35 prosentilla ja vähennettynä 4 000 markalla, kuitenkin niin, että veron määrä aina on vähintään 50 prosenttia verotusarvosta. Maastohenkilöautosta vero on 30 prosenttia verotusarvosta. Käytettynä maahan tuodun ja käytettyinä maahan tuoduista osista valmistetun auton vero on 90 prosenttia vastaavan uuden auton verosta. Moottoripyörän vero lasketaan 20—70 prosentin suuruisena verotusarvosta moottoripyörän moottorin iskutilavuuden perusteella.

Autoverolain 5 §:ssä on säädetty siitä, mitkä varusteet ajoneuvossa on oltava verotusarvoa määrättäessä. Ajoneuvoon katsotaan kuuluvaksi vähintään ne varusteet, jotka siinä tulee olla, jotta ajoneuvo voitaisiin hyväksyä liikenteeseen. Autoverolain säännöksillä on kuitenkin pyritty edistämään ajoneuvon varustamista lähinnä eräillä ajoneuvon turvallisuutta lisäävillä varusteilla iättämällä ne lukematta auton verotusarvoon. Laissa on lueteltu nämä varusteet. Tullihallitus on vahvistanut vähennyksen laskemisessa tarvittavat taulukot laissa edellytetyllä tavoin eli ns. taulukkovähennykset.

Kun vähennykseen oikeuttavat varusteet ovat tieliikennesäännösten nojalla yleensä pakollisia kaikissa autoissa, vähennysjärjestelmällä ei enää ole merkitystä autojen varustelulle. Vähennysjärjestelmää 1970-luvulla kehitettäessä pidettiin lähtökohtana sitä, että vähennyksistä tulisi luopua sen jälkeen, kun vähennysjärjestelmän tarkoitus on saavutettu. Autoverotuksen vähennysjärjestelmä on näiltä osin nykyisin vanhentunut ja autoverotusta tarpeettomasti monimutkaistava. Autoverotuksen yksinkertaistamiseksi hallitus ehdottaa, että jo pääosin vanhentuneista taulukkovähennyksistä luovuttaisiin. Taulukkovähennysjärjestelmän vaikutus autoveroon voidaan ottaa huomioon eri hintaisten autojen verojen määriä sanottavasti muuttamatta suoraan autoveron laskentaperusteissa. Hallitus ehdottaa tämän vuoksi laskentaperusteita samalla myös muutettaviksi. Suojapuskurilla varustetun auton tullausarvosta tai valmistuskustannuksista vähennettäisiin kuitenkin 1,5 prosenttia tullausarvon määrästä.

Suomessa ennen auton ensirekisteröintiä suoritettua ruosteenestokäsittelyn arvoa ei lueta auton verotusarvoon. Verotuksen yksinkertaistamiseksi hallitus ehdottaa, että muualla kuin Suomessa toimitetusta ruosteenestokäsittelystä myönnettäisiin vähennys, jonka määrä olisi 2,5 prosenttia auton tullausarvosta. Tämä vähennys myönnettäisiin niissä tapauksissa, joissa muualla kuin Suomessa toimitettu ruosteenestokäsittely sellaisenaan täyttää tälle käsittelylle Suomessa asetettavat vaatimukset. Vähennystä ei myönnettäisi niistä autoista, jotka vain osittain on käsitelty ruostumista vastaan muualla kuin Suomessa. Kahden vuoden pituisen siirtymäkauden aikana myönnettäisiin näissä tapauksissa kuitenkin 300 markan suuruinen vähennys.

Suomessa asennettavia tai Suomesta hankittuja, muualla autoon asennettuja turvavöitä, sisälo-

kasuojia, varoituskolmioita, vararengasta ja akkua ei lueta auton verotusarvoon. Mainittuja varusteita koskevat säännökset ehdotetaan sisällytettäväksi edelleenkin laissa nykyistä vastaavina. Esitykseen ei sisälly lukkiutumisenestolaitteella varustettua jarrujärjestelmää koskevaa erityissäännöstä, vaan hallitus antaa myöhemmin erikseen mahdollisesti tarvittavat muutosehdotukset. Samoin on tarkoitus tarvittaessa myöhemmin erikseen antaa ympäristönsuojelutavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat autoveron määräämistä koskevat muutosehdotukset.

Ehdotetusta vähennysjärjestelmän yksinkertaistamisesta olisi seurauksena autoveron kiristyminen. Tämän välttämiseksi hallitus ehdottaa veroperusteita muutettavaksi siten, ettei veron lopullisessa määrässä tapahdu mainittavia muutoksia. Ehdotuksen mukaan autoveroa suoritettaisiin auton verotusarvon määrä korotettuna 32 prosentilla nykyisen 35 prosentin sijasta ja vähennettynä 4 600 markalla nykyisen 4 000 markan sijasta, kuitenkin niin, että veron määrä olisi aina vähintään 50 prosenttia verotusarvosta.

Käytettynä maahan tuodun auton tai moottoripyörän vero on 90 prosenttia vastaavan uuden ajoneuvon verosta. Autoverolain mukaan autoa tai moottoripyörää pidetään maahan tuotaessa käytettynä, jos ajoneuvolla on luotettavan selvityksen mukaan ajettu enemmän kuin 10 000 kilometriä ja jos ajoneuvo on ollut ulkomailla rekisteröitynä kauemmin kuin kuusi kuukautta. Vastaavaan uuteen ajoneuvoon vertaamisen perusteella tapahtuvaa autoveron määräämistä on käytännössä ollut vaikea noudattaa tuotaessa maahan ajoneuvoja, joita ei enää valmisteta tai joita ei ole enää uusina kaupan. Tältä osin on autoverolain säännöksiä tarpeen kehittää siten, että säännökset olisivat kaikissa tilanteissa vaikeuksista sovellettavissa. Tämän vuoksi ehdotetaan autoverolain 3 §:ään lisättäväksi säännös, jonka mukaan käytettynä maahan tuodun tai käytetyistä osista valmistetun ajoneuvon vero olisi niissä tapauksissa, joissa vastaavaa samaa mallia olevaa autoa ei voida osoittaa, 90 prosenttia teknisiltä ja muilta ominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan uuden auton verosta. Käytännöllisistä syistä ja lähinnä keräily- ja museokäyttöön hankittavien autojen verotuksen lieventämiseksi hallitus samalla ehdottaa, että autosta, jonka valmistusvuoden päättymisestä on sitä tullivalvonasta luovutettaessa kulunut 25 vuotta tai enemmän, suoritettaisiin veroa 30 prosenttia auton verotusarvosta. Vastaavasti ehdotetaan moottori-

pyörien osalta veron määräksi 30 prosenttia siitä mitä sovelletaan uusiin moottoripyöriin.

Auton tai moottoripyörän veronalaisuus ei autoverolain säännösten mukaan riipu siitä, käytetäänkö ajoneuvoa yleisellä tiellä vaiko vain suljetuilla alueilla. Myöskään sillä, onko ajoneuvo rekisteröity vai ei, ei ole vaikutusta ajoneuvon veronalaisuuteen. Säännösten tulkinnanvaraisuuden poistamiseksi ja urheilutarkoituksiin vai suljetuilla alueilla käytettäväksi tarkoitettujen ajoneuvojen verotuskohtelun yhtenäistämiseksi sekä moottoriurheilun edistämiseksi hallitus ehdottaa, että vain kilpailutarkoituksiin käytettävät rekisteröimättömät autot ja moottoripyörät vapautettaisiin kokonaan auto- ja moottoripyöräverosta. Valvonnan mahdollistamiseksi verovapaudesta koskisi vain suljetuilla alueilla käytettävät ajoneuvoja, joita ei rekisteröidä. Verotuksen kiertämiseksi ehdotetaan lakiin otettavaksi säännös, jonka mukaan tapauksissa, joissa urheilukäytössä oleva verovapaa auto muutetaan yleiseen liikenteeseen käytettäväksi ajoneuvoksi, ajoneuvosta maksuunpantaisiin auto- ja moottoripyöräveron täysimääräisenä sille, joka on ottanut ajoneuvo muuhun kuin laissa mainittuun käyttöön.

Eläinlääkintäkäytössä oleva auto on verosta vapaa erikoisautoksi rekisteröitynä, jos auton omistajan paino on vähintään 1 800 kiloa. Omalla painollaan 1 800 kilon painoinen tai sitä raskaampi ajoneuvo on kuitenkin eläinlääkintäkäytössä taiteuttoman raskas ja epäkäytännöllinen ottaa huomioon työn luonne ja sen edellyttämät pitkät ajomatkat. Kooltaan parhaiten tähän tarkoitukseen soveltuvien ajoneuvojen käyttöönoton mahdollistamiseksi hallitus ehdottaa, että eläinlääkintäautot vapautettaisiin autoverosta.

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heinäkuun eduskunnan hyväksyttyä sen.

Lakialoitteeseen n:o 17 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan ajoneuvon verotusarvoon ei luettai lukkiutumaton jarrujärjestelmä. Lakiehdotuksen mukaan autoveroa ei perittäisi sellaisista ajoneuvoista, joita ei käytetä autoiluun yleisillä tiellä, vaan jotka ovat erikoisvalmisteisia, ainoastaan suljetuilla alueella kilpailukäyttöön soveltuvia autoja ja moottoripyöriä. Lisäksi autokoulu kouluautona käytettävät autot olisivat autoverota vapaita. Edelleen lakialoitteeseen sisältyvässä lakiehdotuksessa ehdotetaan autoveron yleisen alentamista ja vammaisille palautettavan autoveron määrän korottamista.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityk-

perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Käsittelmänsä aloitteen suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta on todennut, että yksityishenkilön tuodessa maahan uuden tai käytetyn henkilöauton voi autoveron kokonaismäärä eräissä tapauksissa muodostua suuremmaksi kuin varsinaisen maahantuontiliikkeen tuodessa maahan vastaavanlaisen auton. Tämän vuoksi valiokunta edellyttää hallituksen selvittävän, sisältyykö nykyiseen autoverotukseen

tältä osin epäkohtia tai epätarkoituksenmukaisuuksia.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.*

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

*että lakialoitteeseen n:o 17 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.*

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1986

---

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, jäsenet Ajo (osittain), Impiö, Joutsenlahti (osittain), Koskenniemi, Linna, Malm, Poutanen,

Rosnell, Rönholm, Surakka, Sutinen ja Tenhailä sekä varajäsenet Eklund (osittain), Hietala, Kuusio, Pekkarinen, Piipari, Rusanen, Sasi, Savolainen (osittain) ja Vepsäläinen.

---

## Vastalauseita

### I

Hallitus esittää autoverotuksen yksinkertaistamista luopumalla yleensä pakollisten turvavarusteiden arvon vähentämisestä auton verotusarvoa laskettaessa. Kokoomus suhtautuu periaatteessa myönteisesti tähän autoverotuksen yksinkertaistamispyrkimykseen.

Mielestämme hallituksen olisi kuitenkin tullut puuttua tässä yhteydessä myös autoverotuksen tasoon. Kahden edeltäneen vuoden aikana on autoverotuksen tasoa lievästi laskettu. Nyt tämä kehitys tuntuu pysähtyneen. Hallituksen lupamaa keskimäärin 80 markan autoveron alennusta autolta ei voida pitää minään autoverotuksen alentamISRatkaisuna.

Autoverotuksen taso on Suomessa kansainvälisesti katsottuna poikkeuksellisen korkea. Verrattuna Ruotsin hintatasoon on meillä Lada 2105 9 000 markkaa, Toyota Corolla 10 000 markkaa ja Mercedes-Benz 200 D 70 000 markkaa kalliimpi. Tämä ei ole ihme, sillä muodostuuhan meillä

keskihintaisen auton hinnasta noin 50 prosenttia veroista ja veronluonteisista maksuista (6.5.1985 suoritettua alennuksen jälkeen vuonna 1985 62 000 markkaa maksavasta autosta 49,7 prosenttia).

Autoverotuksen korkea taso ei meillä ole perusteltu varsinkin, kun ajatellaan tiestön nykyistä kuntoa. Haluamme jälleen muistuttaa, että vuonna 1985 olivat valtion tulot tieliikenteestä 11 200 miljoonaa markkaa ja menot tieliikenteestä 3 996 miljoonaa markkaa. Tämä suhde on säilynyt koko 1980-luvun. On myös syytä muistaa se, että henkilöauto on tänä päivänä välttämättömyysesine. Suoritetaanhan sillä kotimaan henkilöliikenteestä 75 prosenttia. Ulkomaankauppapoliittisia näkökohtia ajateltaessa tulee muistaa se, että vaikka Suomi tuo henkilöautoja 2,5 miljardilla markalla me myös viemme henkilöautoja yli miljardilla markalla.

Kokoomuksen mielestä olisi ehdottomasti tul-  
lut myös tänä vuonna jatkaa autoveron asteittaista  
alennuslinjaa. Sen vuoksi olemmekin esittä-  
neet, että autoveroprosentti 132 prosenttia halli-  
tuksen esityksessä olisi alennettu 130 prosenttiin.

Lukkiutumattomat jarrut autoissa ovat osoit-  
taneet turvallisuutta olennaisesti lisääviksi.  
Hallitus on perustellut turvallisuudesta piittaam-  
atonta linjaansa lukkiutumattoman jarrujärjes-  
telmän standardien puutteella. Tämä perustelu  
ei ole kuitenkaan oikea. EEC:n puiteissa on

viime kesänä hyväksytty lukkiutumattomalle jar-  
rujärjestelmälle yhtenäinen standardi, jota hyvin  
voitaisiin Suomeenkin soveltaa. Viimeaikaisesta  
turvallisuuskehityksestä huolestuneina olemme-  
kin esittäneet, että lukkiutumattomaa jarrujärjes-  
telmää ei otettaisi huomioon autoveroa määrättä-  
essä autoveron määrää kohottavana tekijänä.

Edellä olevan perusteella ehdotammekin,

*että valiokunnan mietintöön sisältyvä  
lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluva-  
na:*

## Laki

### auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* auto- ja moottoripyöräverosta 14 päivänä marraskuuta 1967 annetun lain (482/67) 4 §:n  
2 momentti ja 13 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentti 25 päivänä marraskuuta 1977 annetussa laissa (842/77) ja  
13 §:n 3 momentti 12 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (350/78),

*muutetaan* 3 §, 4 §:n 3 momentti, 5 §, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 2  
momentti sekä 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § 12 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (591/85), 4 §:n 3  
momentti 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (454/85), 5 § muutettuna 28 päivänä  
lokakuuta 1977, 21 päivänä joulukuuta 1979 ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetuilla laeilla  
(757/77, 983/79 ja 909/80), 6 §:n 1 momentti 28 päivänä lokakuuta 1983 annetussa laissa (807/83)  
ja 2 momentti 23 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (559/82) sekä 25 § 4 päivänä joulukuuta  
1981 annetussa laissa (822/81), sekä

*lisätään* 4 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainituilla 25 päivänä marraskuuta 1977 ja 14  
päivänä kesäkuuta 1985 annetuilla laeilla, uusi 4 momentti seuraavasti:

#### 3 §

Autoveroa suoritetaan auton verotusarvon  
määrä korotettuna 30 prosentilla ja vähennettynä  
4 600 markalla. Veron määrä on kuitenkin aina  
vähintään 50 prosenttia verotusarvosta. Ulko-  
mailla käyttöön otetun, muun kuin 4 c §:ssä  
tarkoitettun auton vero on kuitenkin aina vähin-  
tään vastaavan uuden auton vero.

(2—4 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

#### 4 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

#### 5 §

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)  
Ajoneuvon verotusarvoa määrättäessä katso-

taan ajoneuvon kuuluvan vähintään ne varus-  
teet, jotka siinä, sen mukaan kuin erikseen on  
säädetty, tulee olla, jotta se voitaisiin hyväksyä  
liikenteeseen, sekä sellaiset muut varusteet, jotka  
ajoneuvon valmistusmaassa julkaistun selvityksen  
mukaan kuuluvat ajoneuvon vakiovarusteisiin,  
sekä autossa lisäksi lämmityslaitte. *Ajoneuvon  
verotusarvoon ei kuitenkaan lueta lukkiutuma-  
tonta jarrujärjestelmää.*

(4 ja 5 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

#### 6, 11, 13 ja 25 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös  
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1986

Kimmo Sasi  
Pirjo Rusanen

Lauri Impiö  
Pertti Salolainen

## II

Hallituksen esitys pyrkii yksinkertaistamaan autoveroa. Esityksen perustelujen mukaan tarkoitus ei ole vaikuttaa autosta suoritettavan veron määrään eikä siten autojen hintoihinkaan.

Hallitus ei ole nähnyt tarkoituksenmukaiseksi esitystä tehdessään puuttua siihen seikkaan, että autojen tuonti keskittyy maihin, joihin vienti Suomesta on varsin vähäistä. Kaikista maassamme rekisteröidyistä henkilöautoista tuotiin Japanista viime vuonna 38,6 % ja Länsi-Saksasta 25 %. Molempien maiden tuonti on lisääntynyt edellisestä vuodesta.

Neuvostoliitosta tuotavien autojen osuus oli viime vuonna 8,4 %; se on vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suomen ja Neuvostoliiton välisen kaupan ongelmat ovat tunnettuja. Ellemme lisää ostojamme Neuvostoliitosta, lisääntyvät Neuvostoliittoon vievien yritysten vaikeudet ja edessä on lisääntyvä työttömyys. Autoveroa voitaisiin yhtenä keinona käyttää elvyttämään idän kauppamme.

Muuttamalla autoveron rakennetta voitaisiin vaikuttaa autotuonnin suuntaan. Neuvostoliiton kaupan ongelmia ei luonnollisestikaan autoverolla voida poistaa, mutta tilanne Suomen ja Neuvostoliiton kaupassa on niin vakava, että kaikki

tuonnin lisäämiseen tähtäävät toimet tulisi käyttää.

Ehdotamme autoveroa muutettavaksi siten, että kohtuuhintaisten autojen vero laskisi. Noin 60 000 markan hintaisen auton kohdalla esitys ei poikkeaisi hallituksen esityksestä. Tätä kalliimpien autojen vero nousisi.

Kun maassa on 200 000 ihmistä työttömänä ja kun ennusteiden mukaan työttömyys on pahene-massa, on edesvastuutonta jättää käyttämättä mitään toimenpiteitä, joilla edes vähän voitaisiin vaikuttaa sellaisen ulkomaankaupan lisääntymiseen, mikä turvaisi työtilaisuuksia.

Neuvostoliitosta tapahtuvan tuonnin esteenä ovat suuret ennakkoluulot. Suurimpia ne ovat ilmeisesti autokaupassa. Menevät miehet ja suuret johtajat haluavat osoittaa yhteiskunnallista arvoaan istumalla kalliissa länsiautoissa. Tällaisten asenteiden seurauksena saavat yhä useammat mittailta maanteitä jalkamiehinä ja työttöminä.

Edellä olevaan viitaten ehdotamme,

*että valiokunnan mietintöön sisältyvän lakiehdotuksen 3 §:n 1 momentti hyväksyttäisiin seuraavan sisältöisenä:*

## 3 §

Autoveroa suoritetaan auton verotusarvon määrä korotettuna 44 prosentilla ja vähennettynä 7 000 markalla. Veron määrä on kuitenkin aina vähintään 50 prosenttia verotusarvosta. Ulko-

mailla käyttöön otetun, muun kuin 4 c §:ssä tarkoitetun auton vero on kuitenkin aina vähintään vastaavan uuden auton vero.

— — — — —

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1986

Irma Rosnell

Osmo Vepsäläinen

Niilo Koskenniemi

